

GINOP-5.3.5-18-2018-00012

**„Vállalkozói generációváltás munkaerőpiaci megoldása
az Észak-Magyarországi régióban”**

Vállalkozói kérdőív

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

Tisztelt Vállalkozó!

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedő és Vendéglátó Vállalkozók Érdekképviselői Szervezete és a Kereskedők és Vendéglátók Országos Érdekképviselői Szövetsége KISOSZ, az Észak-Magyarországi régióban az érintett vállalkozók tömeges bevonásával célzott programot dolgozott ki a részben zajló, részben várható vállalkozói generációváltás és utódlás munkaerőpiaci problémáira és megoldásaira a vendéglátás területén.

A konzorciumi partner érdekképviselők a vendéglátás, szálláshely szolgáltatás területén működő egyéni vállalkozókat és családi jellegű társas kisvállalkozásokat képviselik, ahol az elmúlt évek csökkenő tendenciája miatt már kevesebb, mint 50 ezer vendéglátó egység működik, de ezek több, mint kétharmada KKV vállalkozás.

Magyarországon az önálló kisvállalkozói kör tömeges létrejötté a rendszerváltás időszakára esik, az akkor vállalkozást alapítók napjainkban érik el azt az életkort, amikor nyugdíjba vonulásra, vagy visszavonulásra készülnek. Ez a helyzet előrevetíti, hogy ahol nem gondolkodnak a vállalkozás jövőjéről, jövőbeni működtetéséről, ott megszűnhet egy eddig eredményesen, jól működő vállalkozás, amely nem csak a tulajdonos és családja, de a munkavállalók száma miatt foglalkoztatottak sorsát is érinti. A kérdés súlyát és nehézségét jellemzi, hogy a probléma önálló intézkedésként megjelent a kormányzat KKV stratégiájában, ahol keresik a megoldást egy sikeres vállalkozói generációváltás és utódlás feltételeinek kidolgozására. Ezt a megoldást kívánja elősegíteni a két szervezet programja az egyre erősödő idegenforgalom részét képező vendéglátás szakmában. A program keretében szerepel az érintett vállalkozói kör megkeresése, kérdőíves felmérés alapján a problémák és javaslatok összeállítása, a régióban ágazati szakmai rendezvények megtartása, ingyenes továbbképzés, szakmai jegyzetek készítése, és hat hónapon keresztül egy tanácsadói szolgáltatás működtetése.

A tervezett program készítése azon alapult, hogy a szakmában alacsony azon vállalkozások aránya, ahol a családtagok, gyermekek vállalnák a vállalkozás továbbvitelét generációkon át, azonban erre a problémára ránehezedik a 2020. tavaszán megjelent koronavírus járvány, illetve annak várható gazdasági hatása. A várakozások szerint ez rövidtávon munkahelyek megszűnését eredményezheti, ezért a tervezett kérdőívben erre a hatásra is kitérve próbáltuk a felmérést aktualizálni.

Ebben a helyzetben nélkülözhetetlen, hogy a vendéglátás szakmai helyzetét és a vállalkozások kezdeményezéseit, javaslatait megismerjük, ezért kérjük a mellékelt kérdőív kitöltését és ezzel várjuk segítségüket szakmai javaslatok kidolgozásához.

Kérjük a válaszlehetőségek közül a megfelelőt (megfelelőket) aláhúzással kiválasztani, a javaslatoknál, véleményeknél igény szerint kitölteni.

Közreműködésüket előre is köszönjük.

Tisztelettel

**Borsod-Abaúj-Zemplén
Megyei Kereskedő és
Vendéglátó Vállalkozók
Érdekképviselői Szervezete**

**Kereskedők és Vendéglátók
Országos Érdekképviselői
Szövetsége
KISOSZ**

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

**Európai Unió
Európai Szociális
Alap**

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

I. VÁLLALKOZÁS JELLEMZŐI

1. A vállalkozás tevékenysége:

- szálláshely szolgáltatás
 melegkonyhás étterem, vendéglő
 büfé, falatozó, szendvicsbár
 cukrászda, fagyaltozó, kávézó, teázó

egyéb:

2. A vállalkozás által működtetett vendéglátóhelyek száma:

- 1
 1-3
 3-nál több

3

3. A vállalkozás mérete és formája:

- egyéni vállalkozó/egyéni cég
 mikrovállalkozás (10 fő alatt)
 kisvállalkozás (10-től 49 főig)

egyéb:

4. A vendéglátó egység tulajdonosi helyzete:

- saját tulajdon
 hosszú távú bérlemény
 alkalmi bérlemény

egyéb:

5. A vendéglátó egység nagysága befogadóképesség szerint:

- 50 fő alatti
 50-100 fő között
 100-200 fő között
 200 fő felett

6. A vendéglátó egység rendelkezik-e kategóriával (osztályba sorolással), hova sorolja magát:

7. Van-e a vendéglátóhely forgalmát befolyásoló közeli idegenforgalmi látnivaló, attrakció

 igen nem

Ha igen, milyen jellegű: _____

Ha igen, kötődik-e a nyitvatartás és a forgalom a látnivalóhoz, attrakcióhoz:

8. A vendéglátó egység nyújt-e kiegészítő szórakozási lehetőséget, szolgáltatást?

- élőzene szolgáltatás
- gépi zene szolgáltatás
- szórakoztató műsorok szervezése
- szórakoztató játéklehetőségek
- termékbemutatók, helyi sajátosságok
- egyéb specialitása a vendégáltóhelynek: _____
- nem

4

9. A vendéglátó egység biztosít-e kapcsolódó szolgáltatást?

- a környéken élők menüztetése
- étel házhozszállítása, kiszállítása
- állófogyasztásra kiszolgálás a pulton keresztül
- rendezvényszervezés, kitelepülés
- önkiszolgáló tevékenység
- kapcsolódó kereskedelmi bolt működtetése

10. Van-e a vállalkozásnak egyéb speciális jövedelemszerző tevékenysége?

- igen nem

11. Az elmúlt években sikerült-e a vendéglátó egység fejlesztésében, korszerűsítésében előre lépni?

- ebben az évben
- 1 éven belül
- 2 éven belül
- 5 éven belül
- 5 évnél régebben

12. A megvalósított fejlesztés, korszerűsítés jellege:

- vendéglátó egység külső megjelenése, homlokzata, állaga
- vendéglátó egység beltéri megjelenése, design elemek
- vendéglátó egység belső bútorzata
- vendéglátó egység konyhatechnológiája
- informatikai fejlesztés
- gasztronómiai fejlesztés

13. A megvalósított fejlesztés finanszírozása:

- saját forrás
 vissza nem térítendő támogatás
 banki hitel, visszatérítendő támogatás
 egyéb: _____

14. A vállalkozásban tervez-e további fejlesztéseket, korszerűsítéseket?

- igen, _____
 nem

mégpedig

5

15. Amennyiben saját forrásból fejlesztett akkor az éves árbevétel milyen arányát fordította erre?

- 5%
 10%
 15%
 20%
 20%-nál több

16. Az elmúlt években a gazdasági növekedés, bérkiáramlás emelkedésének hatására nőtt-e az éves vendégfogalom?

- igen nem

Ha igen akkor a vendégfogalom (vendégek száma) _____%-kal

17. A növekvő vendégforgalom esetén emelkedett-e az éves árbevétel?

- igen nem

Ha igen, az éves mértéke: _____%

18. Az elmúlt években mindezek figyelembevételével nőtt-e az egy főre jutó fogyasztás értéke?

- nem emelkedett
 emelkedett, átlagos mértéke _____%

19. A vendéglátó egység rendelkezik-e saját honlappal, facebook vagy instagram oldallal?

- igen nem

Ha _____ igen, _____ a _____ következőkkel:

20. A vendéglátó egységet reklámozza, hirdeti-e?

- országos sajtóban, médiában
 helyi sajtóban, médiában
 szakmai sajtóban, kiadványokban
 elektronikus hirdetés útján (banner, spot)
 ügynökségen keresztül

külföldi médiában, szaksajtóban, stb.

21. A hirdetésre, marketingre, fordított összegek aránya az árbevétel százalékában

- 5% alatt
 5-10%
 10% felett

22. A vállalkozás, vendéglátó egység megismertetése céljából van-e együttműködési kapcsolata?

- helyi önkormányzattal
 utazási irodával
 helyi programszervezővel
 helyi turisztikai desztinációval, irodával
 más idegenforgalmi vállalkozással
 más vendéglátó egységgel
 egyéb céggel szervezettel, mégpedig _____

egyikkel sem/nincs

6

II. GENERÁCIÓVÁLTÁSSAL KAPCSOLATOS TERVEKRE VONATKOZÓ KÉRDÉSEK

1. A vállalkozás tulajdonosi struktúrája és döntési mechanizmusa:

- önálló tulajdonú vállalkozás
 családi vállalkozás
 társtulajdonosok közös vállalkozása

2. Ha a vállalkozásnak van társtulajdonosa, akkor a társtulajdonos

- családtag, rokon
 üzletvezető vagy egyéb alkalmazott
 barát, ismerős
 külső személy

3. Ha társtulajdonos rokon, akkor a rokonság jellege:

- házastárs
 testvér
 gyermek, leszármazott
 szülő
 oldalági rokon
 egyéb

4. A vállalkozás működési időtartama:

- több, mint 15 éves
 10-15 év között
 5-10 éves
 1-5 éves
 új, éven belüli

5. Hány évre tervezi még a vállalkozás működtetését személyesen? _____ év

6. A vállalkozás tulajdonosának, működtetőjének életkora? _____ év

Neme: férfi nő

7. Ha vállalkozóként a nyugdíjba vonulását tervezi, szándékai szerint:

- a vállalkozást megszünteti
 vállalkozását szeretné működtetésre átadni

8. Szeretné-e a nyugdíjba vonulása esetén a vállalkozás valamilyen formában tovább működni, megmaradna?

igen nem

9. Ha a vállalkozás tovább működtetését szeretné, rendelkezik-e ehhez műszaki, technológiai fejlesztési koncepcióval?

igen nem

10. Ha a vállalkozás további működését szeretné, ehhez rendelkezik-e generációváltási, utódlási stratégiával?

igen nem

11. Mikor esedékes véleménye szerint vállalkozásában a generációváltás, utódlás kérdése?

- lezajlott
- folyamatban van
- 3 éven belül
- 3-5 év között
- 5 éven túl

8

12. Van-e a vállalkozáshoz köthető olyan családtag, társtulajdonos, akinek átadná a vállalkozás működtetését?

igen nem

13. Ha a vállalkozását szándéka szerint átadja, és még nem dőlt el az átvevő személye, ki lehet az átvevő?

- családtag, rokon
- alkalmazott
- más ismerős vendéglátó vállalkozó
- szakmai befektető
- egyéb, éspedig _____

14. Szándékai szerint a végrehajtásához eddig próbálta-e a lehetséges átvevő utódot kinevelni?

igen nem

15. Amennyiben a vállalkozását átadja és az utódot meg tudja határozni, biztosított-e számára szakképzés megszerzését jelentő tanfolyami részvételt, vagy szakmai továbbképzést?

igen nem

16. Amennyiben vállalkozást további működésére, annak átadására nem lát esélyt, akkor ennek lehetséges okai:

- nem akarja átadni
- családon, rokonságon belül nincs, aki át akarja venni
- nincs átvevő tulajdonostárs
- nincs külső jelentkező

17. A vállalkozás működtetésének átadása során tervezi-e résztulajdon megtartását, lenne-e a vállalkozásában társtulajdonos?

igen nem

18. Ha a vállalkozást átadja, kívánja-e segíteni szakmai tanácsadással, mentorálással az átvevőt, ha az igényli?

igen nem

19. A vállalkozás értékesítéséhez, átadásához ismeri-e a vállalkozása piaci értékét?

igen nem

20. A vállalkozás generációváltásának megoldására a szakmában ismer-e külföldi gyakorlatot, példát?

igen nem

Ha _____ igen, _____ ennek lényege:

9

21. Ismerettségi köréből, a szakmából ismer-e hazai sikeres vállalkozói generációváltást, átadást?

igen nem

Ha _____ igen, _____ esete

22. A vállalkozás átadásához igényelné-e szakmai érdekképviselői segítséget?

igen nem

23. A vállalkozása átadásához milyen jellegű szakmai segítséget venne igénybe?

- partnerközvetítés
- vállalkozás felértékelése
- jogi segítségnyújtás
- az átvevő részére támogatási program
- átvevő szakmai mentorálásának érvényesítése és elismerése
- egyéb, pl. _____

24. A vállalkozás átadására hogyan keres külső jelentkezőt?

- személyes ismeretség alapján
- szakmai közvetítő útján
- meghirdeti
-

egyéb: _____

25. Ismeri-e a már többször meghirdetett fiatalok vállalkozóvá válásának uniós forrású támogatási programját?

igen nem

26. Lát-e lehetőséget arra, hogy egy mentorálási folyamatban egy ilyen kezdő vállalkozónak adja át a vállalkozását?

igen nem

27. Véleménye szerint, ha a koronavírus járvány hatására átalakul a munkaerőpiac, visszaesik az idegenforgalom és a vendéglátás, ez a generációváltás lehetőségét

hogyan érinti?

- ellehetetleníti
- jelentősen nehezebbé teszi
- lassabbá teszi, de nem akadályozza
- nem befolyásolja

28. Milyen javaslatok lennének a vállalkozás utódlásához, tovább éléséhez szükséges kormányzati KKV program intézkedéseire? _____

10

III. A VÁLLALKOZÁS HUMÁNERŐFORRÁS KÉRDÉSEI

1. A vállalkozás munkaszervezetét vezetőként, tulajdonosként személyesen irányítja-e?

igen nem

2. A vállalkozás irányítását vezetését megosztja-e tulajdonostárssal, vagy alkalmazottal?

igen nem

Ha igen, akkor kivel:

- családtag, rokon
- üzletvezető vagy egyéb alkalmazott
- barát, ismerős
- külső személy
- egyéb, mégpedig _____

11

3. A vállalkozás működtetésében családtag részt vesz e?

igen nem

Ha igen, akkor ki:

- házastárs
- gyermek
- egyéb rokon, mégpedig _____

4. A vendéglátó tevékenységhez rendelkezik-e szakmai végzettséggel?

- végzettség, szakképesítés neve: _____
- szakmai tapasztalat, gyakorlat: _____ év
- nem

5. A vállalkozásban az alkalmazottak száma: _____ fő

6. A vállalkozásában alkalmazott foglalkoztatási formák:

- határozatlan idejű munkaviszony
- határozott idejű munkaviszony
- részmunkaidős munkaviszony
- megbízási jogviszony
- egyszerűsített foglalkoztatás (alkalmi munkavállalás)
- diákok foglalkoztatása
- munkaerő kölcsönzés

egyéb, mégpedig _____

7. A vállalkozásnál határozatlan idejű folyamatos munkaviszonyban állók száma és az összes munkavállalóhoz képest aránya:

_____ fő _____ %

8. A vállalkozásnál munkaviszonyban álló dolgozók itt töltött éveinek átlagos száma:

_____ év/fő

9. Az alkalmazottak korösszetétele jelenleg:

aktív munkaképes korú _____ fő

diák _____ fő

nyugdíjkorhatárt elért _____ fő

12

10. A vállalkozásnál alkalmazott dolgozók szakképesítésére vonatkozó létszámadat:

szakképesítéssel rendelkező alkalmazottak száma. _____ fő

szakképesítéssel nem rendelkező alkalmazottak száma _____ fő

tanuló, diákfoglalkoztatás _____ fő

11. A vállalkozásban alkalmazott bérstruktúra:

minimálbéren alkalmazott _____ fő

szakképesített bérminimumon alkalmazott _____ fő

kötelező mérték feletti béren alkalmazott _____ fő

atipikus formában alkalmazott _____ fő

12. Részt vesz-e tanuló foglalkoztatásban, a szakmai utánpótlás nevelésében gyakorlati képzési helyként?

igen

nem

Ha igen, az elmúlt 5 évben foglalkoztatott tanulók száma _____ fő/év

Ha igen, a tanulók között van-e olyan, aki tanulmányai után munkaviszonyban a vállalkozásnál maradt?

igen

nem

Ha igen _____ fő

IV.A KORONAVÍRUS JÁRVÁNY VÁHRATÓ HATÁSAI A GENERÁCIÓVÁLTÁSRA

1. Milyen mértékben esett vissza a vendégforgalom az elmúlt egy hónapban?

- nem esett vissza
 kevesebb mint 25% mértékkel
 25-50% mértékkel
 több mit 50% mértékkel

2. Felmerült-e a vendéglátó vállalkozás ideiglenes vagy végleges bezárása?

- végleges bezárás,
 ideiglenes bezárás
 nem

13

3. A forgalom csökkenés és a megváltozott piaci helyzet miatt kellett-e alkalmazottat elbocsátani?

- igen nem

Elbocsátott dolgozók száma _____ fő

Elbocsátott dolgozók aránya _____ %

Elbocsátani tervezett dolgozók száma _____ fő

Elbocsátani tervezett dolgozók aránya _____ %

4. Rendelkezik-e üzleti koncepcióval a járvány utáni időszakra, szezorra?

- igen nem

5. A vállalkozás átmeneti finanszírozására milyen pénzügyi tartalékokkal rendelkezik?

- egy havi működés
 két havi működés
 háromhavi működés
 több

6. A járvány miatt gazdasági válság leküzdésére milyen intézkedéseket valósít meg?

- helyben főzött ételek elszállításának lehetősége
 a szolgáltatások csökkentése, racionalizálása
 munkaszervezeti és munkaidő szervezési változtatás
 változtatás az árképzésen és a termékkínálaton

egyéb, és pedig _____

7. Milyen mértékű forgalomvisszaesésre számít a turizmus, idegenforgalom szakmában a járvány okozta válsága miatt az előző évhez képest? A vendégek aránya az előző évhez (100%) képest:

belföldi vendégek _____ %

külföldi vendégek _____ %

8. Várakozása szerint az előző évhez (100%) képest milyen mértékű lesz a vállalkozás eredményessége, tevékenysége?

éves árbevétel _____ %

éves nyereség _____ %

éves létszámszükséglet: _____ %

14

9. Véleménye szerint a vállalkozásokban eddig keletkezett károk után mennyi időre van szükség az üzletmenet és jövedelmezőség helyreállításához?

kevesebb mint 6 hónap

legalább 6 hónap

1 év

több év

10. Van-e már kimutatható kára a járvány miatt gazdasági visszaesésből?

igen

nem

Ha igen, akkor esetei:

lemondott rendezvények

lemondott külföldi csoportok

lemondott belföldi csoportok

egyéb, _____

11. A járvány okozta gazdasági válság csökkentése érdekében hozott kormányzati javaslatok közül élt-e bármelyikkel?

közterhek (szócho, szakképzési hozzájárulás, turizmus-fejlesztési hozzájárulás, stb.) fizetésének részbeni elengedése

a közterhek hátralékának csúsztatása

hitelekre tőke és kamat moratórium

bérleti szerződések rögzítése és bérleti díj emelési tilalom

rugalmasabb munkaidőszervezéshez munkaidő eszközök

egyéb, és pedig _____

12. A vállalkozása milyen kormányzati, állami intézkedéseket javasol a működés fenntartása és a vendéglátó szakmai helyzetének javítása érdekében? _____

